МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение массовых коммуникаций

УТВЕРЖДАЮ
Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Минзарипов Р.Г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Язык и стиль средств массовой информации М2.Б.6

Направление подготовки: 031300.68 - Журналистика
Профиль подготовки: Татарская общественно-политическая журналистика
Квалификация выпускника: магистр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский

Автор(ы):
Фаттахов И.Ф.
Рецензент(ы):
Зайни Р.Л.

СОГЛАСОВАНО:
Заведующий(ая) кафедрой: Гарифуллин В. З.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ___________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института социально-философских наук и массовых коммуникаций (отделение массовых коммуникаций):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ___________ 201__г

Регистрационный No 941861114

Казань
2014

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. Фаттахов И.Ф. Кафедра татарской журналистики Отделение массовых коммуникаций , Ilgam.Fattahov@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Познакомить студентов процессом речепорождения и речефункционирования в общественно-политическом дискурсе используя весь арсенал родного языка как системное явление. Системаобразующей основой татарской речи является мотивационная база, т.е. при общении языковые средства подбираются по мотивам субъект речи (С.Р.), объект речи (А.Р.), цель речи (Ц.Р.), условия речи (У.Р.).

Важно четко представлять мотивационные возможности и тонкости использования их при речеобразовании в разных видах (жанрах) СМИ. Иметь общее представление о науках психолингвистике и социолингвистике. Проблема синтеза различных стилевых возможностей татарского языка. Журналистско-публицистический стиль - основная база общественно-политического дискурса. Пути и закономерности его исторического формирования. Понятие "газета теле", его общие теоретические и практичекие особенности и закономерности для отдельных стилевых подвидов СМИ (радио, телевидение, реклама, перевод, интернет и др.). Синтез лингвистических, экстра-паралингвистических средств - один из основных источников усиления воздействия данного вида дискурса. Компоненты синтеза - разные функциональные стили, речевые навыки, благодаря существованию специфических газетных жанров, не растворяются, а сохраняют относительную самостоятельность. Такое положение диалектически, непосредственно отражаются и в лексике речи СМИ: в ней выделяются две тесно взаимодействующие группы лексических единиц (слов, словосочетаний, фразеологизмов): Первая группа - единицы традиционно-газетные, выработанные годами, стандартизированные, универсальные для всех журналистских жанров всех СМИ (стандартные единицы). Вторая группа - лексические единицы, функционирующие в речи СМИ со своими стилистическими (художественной, научной, деловой, эпистолярный, разговорной и т.д.) особенностями (временно-газетные или эмоционально-экспрессивные единицы).

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " М2.Б.6 Профессиональный" основной образовательной программы 031300.68 Журналистика и относится к базовой (общепрофессиональной) части. Осваивается на 1 курсе, 1 семестр.

Федеральный государственный образовательный стандарт по направлению подготовки "Журналистика" (магистратура) предусматривает изучение дисциплины "Язык и стиль СМИ" в составе профессионального цикла (профессионально-творческий и языковой модули), его базовой и вариативной части. Дисциплина занимает важное место в системе курсов, орентированных на изучение журналистики, в том числе курса "Стилистика и литературное редактирование", "Риторика" и другие.

Для освоения данной дисциплины необходимы знания, полученные обучающимися в средней общеобразовательной школе, а также знания по курсам в бакалавриатуре ("Стилистика и редактирование", "Основы татарской речи" , "Риторика", спецкурсов по русскому (родному) языку и речевым проблемам, в частности, они должны иметь общее представление об основах татарской речевой системы, об основах журналистских жанров, речевых особенностях их образования, об особенностях употребления в публицистическом стиле выразительных средствах не только языковых, но и экстра-паралингвистических.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	способность совершенствовать и развивать свой интеллектуальный и культурный уровень, готовность к постоянному саморазвитию, повышению своей квалификации и мастерства, способность к развитой саморефлексии, анализу своего социального и профессионального опыта
ОК-11 (общекультурные компетенции)	способность к полному и многоаспектному использованию знаний, полученных в процессе изучения гуманитарных, социально-экономических и естественнонаучных дисциплин, в своей профессиональной деятельности в целом и ракурсно в тех областях, которые связаны с областью углубленных научных исследований или со сферой профессионально-функциональной профилизации
ОК-16 (общекультурные компетенции)	способность осознать основные проблемы своей предметной области, ориентироваться в постановке задачи и определять способ решения проблем
ОК-18 (общекультурные компетенции)	свободное владение нормами и средствами выразительности русского языка, письменной и устной речью в процессе личностной и профессиональной коммуникации, в журналисткой деятельности
ОК-20 (общекультурные компетенции)	способность ориентироваться в современной системе источников информации, знание и умение использовать различные программные средства и базы данных, работать с информацией в глобальных компьютерных сетях
ОК-22 (общекультурные компетенции)	умение анализировать, синтезировать и критически резюмировать информацию
ОК-4 (общекультурные компетенции)	культура мышления, способность к обобщению, анализу, восприятию информации, постановке цели и выбору путей её достижения
ПК-1 (профессиональные компетенции)	основательное владение системой знаний, касающихся журналистики как части системы массовой коммуникации (СМК): роль СМК и СМИ в обществе, функции журналистики, механизмы и принципы функционирования, типология СМИ, аудитория, контент, проблемы эффективности, тенденции развития медиаиндустрии, отечественные и зарубежные медиаконцепции
ПК-2 (профессиональные компетенции)	владение системой теоретических знаний, относящихся к определенному направлению и виду журналистской деятельности (в соответствии с ООП магистратуры)
ПК-3 (профессиональные компетенции)	понимание на углубленном уровне сущности и специфики, функций, содержания, этапов, оптимальных моделей, технологии, профессиональных стандартов, психологических особенностей журналистской деятельности определенного вида
ПК-4 (профессиональные компетенции)	владение информацией о научных исследованиях в данной сфере, отечественном и зарубежном профессиональном опыте, владение методами ее получения, анализа и накопления

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-5 (профессиональные компетенции)	умение выполнять, основываясь на полученных теоретических знаниях и практике СМИ, на высоком профессиональном уровне различные виды редакционной работы, связанные с решением задач повышенной сложности, и должностные обязанности в соответствии с профильной направленностью ООП магистратуры
ПК-7 (профессиональные компетенции)	способность к анализу и оценке эффективности своей работы, ее сильных и слабых сторон (развитая профессиональная рефлексия), к профессиональному совершенствованию на основе отечественного и зарубежного опыта (ПК-6); умение ставить и решать инновационные задачи

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- основные правила письменных и устных коммуникаций; ...фонетические, лексические, грамматические, семантические, стилистические нормы современного русского и родного языков в целом и применительно к практике современных СМИ.

Студенты, завершившие изучение данной дисциплины, должны:

-понимать значение лингвистических и экстра-паралингвистических средств языка, а также речеведческих приемов как оружие и инструмент воздействия и убеждения для журналистской профессии;

- ориентироваться в науке "убеждать словами";

- приобрести умения и навыки употребления публицистического "красноречия", ориентироваться в видах и формах жанровых особенностей воздействия.

2. должен уметь:

- анализировать и редактировать тексты СМИ, в том числе свои журналистские материалы с целью их совершенствования; ... следовать фонетическим, лексическим, грамматическим, семантическим, стилистическим нормам русского и родного языков в профессиональной деятельности.

Аспект мастерства по воздействию в профессиональной подготовке будущих журналистов не менее значим, чем формирование их мировоззрения, гражданской позиции, правового сознания и других социальных качеств.

Умение прочитывать речевую ситуацию, понимать собеседника - нести повышенную речевую ответственность за общение - не менее важно для него, чем свободное владение предметом речи. Умение корректировать речевое событие, выбирая оптимальный вариант результативного общения, следует рассматривать как сущностное качество профессии журналиста.

3. должен владеть:

... приемами воздействия речевыми действиями, имея большим запасом лингвистических средств; способностью образного мышления в публицистическом виде творчества, синтезирования разностилевых, разножанровых возможностей выразительных средств, навыками образования, совершенсвования устной и письменной речи, ее нормами и средствами выразительности.

Не только овладевать законами публицистического мышления, иметь представление о закономернастях поэтики, умения воздействовать на читателя не только и не столько фактической информацией, сколько выразительностью речевой формы различных публицистических жанров.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

Умения выбирать и формулировать актуальные темы публикаций, оперативно готовить журналистские материалы, используя адекватные языковые и другие изобразительно-выразительные, экстра-паралингвистические средства с учетом типа СМИ и его аудитории, принятыми в нем форматами, стандартами и технологическими требованиями в разных жанрах.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет в 1 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Кереш тема	1	1	0	1	0	
2.	Тема 2. Матбугат тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.	1	1	0	1	0	
3.	Тема 3. Матбугат сөйләме тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.	1	2	0	2	0	
4.	Тема 4. Матбугат сөйләме - бердәм мөстәкыйль сөйләм системасы. Тарихи күзәтү.	1	3	0	2	0	
5.	Тема 5. Бердәм сөйләм системасы буларак матбугат сөйләме. Фәнни-гамәли асылы.	1	4	0	2	0	
6.	Тема 6. Сөйләм (өслүб) төрләре синтезы - матбугат сөйләменең мөһим үзенчәлеге	1	5	0	2	0	реферат
7.	Тема 7. Матбугат сөйләмендә сүз	1	6	0	2	0	

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
8.	Тема 8. Матбугат сөйләмендә даими (стандарт) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу юллары, куллану үзенчәлекләре	1	7	0	1	0	
9.	Тема 9. Матбугат сөйләмендә вакытлы (экспрессив) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу, куллану алымнары	1	7	0	1	0	
10.	Тема 10. Матбугат сөйләменең фонетик, морфологик һәм синтаксик үзенчәлекләре, фәнни-гамәли нигезләре	1	8	0	2	0	
11.	Тема 11. Матбугат сөйләменең жанрга бәйле үзенчәлекләре	1	9	0	2	0	
.	Тема . Итоговая форма контроля	1		0	0	0	зачет
	Итого			0	18	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Кереш тема

практическое занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге гаммәви аралашу (коммуникация) чараларының үз функцияләрен үтәүдә, халыкка милләткә йогынты көчен арттыруда аралашу коралы ? телнең тоткан урыны. Халыкның матбугат сөйләменә һәм стиленә таләпләре. Татар халкының бу юлда гореф-гадәтләре, традицияләре. Классик язучы-әдипләребезнең (Г.Тукай, Ф.Әмирхан, Г.Камал, Г.Ибраһимов, Г.Исхакый һ.б.), матбугатка нигез салучы аксакалларыбызның (Р.Фәхретдин, Ф.Кәрими, М.Гафури, Ш.Хамматов, Ф.Әгъзамов һ.б.) күрсәтмәләре, киңәшләре. Аларны бүген өйрәнүнең һәм гамәли кулланунын әһәмияте. Рус һәм татар теле фәннәрендә вакытлы матбугат сөйләмен өйрәнүнең торышы. Әдәбиятны, фәнни хезмәтләрне кыскача күзәтү (Г.Ибраһимов, Г.Костомаров, Ш.Рамазанов, Ә. Ишморатов, Г.Солганик, С.Ибраһимов, В.Хаков). Журналистикада тел осталыгына өйрәнүнең төп принциплары, юллары һәм методикасы. Шул җөмләдән бу курсның максаты, бурычлары һәм эчтәлеге. Төп темалар. Аларны өйрәнүнең нәзари һәм гамәли әһәмияте. Матбугат сөйләмен урта мәктәп тә һәм югары уку йортында өйрәнү мәсьәләсе. Курсның бакалавриата, магистратура буенча тәкъдим ителә торган башка фәннәр һәм һәм фәнни курсларга мөнәсәбәте. Аның бер яктан күп төрле фәннәр (психология, социология, журналистика, лингвистика, социолингвистика), икенче яктан гамәли эшчәнлек (практика) белән тыгыз бәйлелеге, синтезы. Тел кулланыны өйрәнүнең актив характерда булуы. Бу тармакта фәнни һәм фәнни-практик эшнең перспектив юнәлешләре, аларда магистр-студентларның катнашу мөмкинлекләре.

Тема 2. Матбугат тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Гаммәви аралашу (коммуникация) чаралары турында гомуми төшенчәләрдә заманча яңалыклар. Газет, журнал, радио, телевидение, интернет, реклам һ.б. коммуникация төшенчәләрендә инновацион үзгәрешләрнең асылы, аларны белү, үзләштерүнең әһәмияте. Коммуникация төрләре матбугат, радио, телевидение, интернетның кыскача тарихы, аларны бер-берсенә бәйләп өйрәтнең әһәмияте. Гаммәви аралашу чаралары сөйләменең (матбугат сөйләменең) асылы, тел, сөйләм, стиль төшенчәләренә мөнәсәбәттә теманың эчтәлеге. Матбугат тарихы һәм матбугат сөйләме тарихы юнәлешләренең бердәйлеге, синтезы һәм үзенчәлеге. Һәркайсын фәнни өйрәнүнең әһәмияте, перспектив юнәлешләре, хәл ителәсе мәсьәләләре. Матбугат тарихын өйрәнү ? үзе мөстәкыйль юнәлеш. Шул ук вакытта матбугат сөйләмен өйрәнү шулай ук мөстәкыйль юнәлеш. Тик алар аерылгысыз ? бер-берсен ачыклый, тулыландыра. Фәнни күзәтү, анализ алымнары берникадәр аерыла, методикасы үзгәрәк. Фәнни белгечлек юнәлешләре дә аерыла: берсе ?тарих, журналистика, икенчесе ?филология (тел белгечлеге, социолингвистика һ.б.). Әдәбият: Йөз еллык матбугатыбыз: үткәне, бүгенгесе, киләчәге. Конференция (Казан, 17 май 2005 ел) материаллары: докладлар һәм тезислар.? Казан: ун?т нәшр., 2005.?114 б. Әдәбият: Нуруллина Р.М. Тарих яза каләмем? Казан: Казан ун-ты нәшр., 2009.?336 б. Китапта озак еллар Казан дәүләт университетының журналистика кафедрасы доценты булып эшләгән танылган галим, тарих фәннәре кандидаты Розалина Мәрдән кызы Нуруллинаның татар журналистикасы тарихына багышланган мәкаләләре туплап бирелгән. ?Нур?, ?Азат?, ?Азат халык?, ?Таң йолдызы?, ?Урал?, ?Кызыл байрак?, ?Кызыл армия?? Атаклы журналистлар М.Вахитов, М.Килдебәков, Г.Кутуй, Мәръям Дибаева, Мөнҗия Борһанова һ.б. Бу китап уңаеннан рецензияләр чыкты. И.Нуруллин турындагы истәлек китабына Р.Нуруллина турында бүлек өстәлде. Әдәбият. Низамов И.М. Татар социолингвистикасы хәрәкәттә. 2 нче китап. Казан: Казан ун-ты нәшр., 2011.? 301 б. Матбугат тарихының, шул җөмләдән матбугат сөйләме традицияләренең дәвам иттерелүе. Әдәбият: Смелкова З.С. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами журналистики: Учебное пособие. 2-е изд. М.: Флинта: Наука, 2003.? 320 с. Солганик Г.Я., Дроняева Т.С. Стилистика современного русского языкааа и культура речи. Учебн. пособие для студентов фак.журналистики. 3-е изд. стер., М.: Изд.центр ?Академия?, 2005.? 201 с. Тертычный А.А. Основы творческой деятельности журналиста. СПб, 2000.?200 с.

Тема 3. Матбугат сөйләме тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Гаммәви аралашу (коммуникация) чараларының сөйләме (матбугат сөйләме). Газет, журнал, радио, телевидение, реклам, интернет чараларында фикер белдерүнең төрле чаралары, алымнары, шуларга бәйле рәвештә тел һәм телдән башка (пара,-экстралингвистик) коралларны куллану үзенчәлекләре. Ягъни матбугат төренә, жанрларына карап тел куллану үзенчәлекләре. Сөйләм һәм тел проблемасы. Матбугатта жанр. Татар лингвистикасында ?тел ? сөйләм? мәсьәләсен ачыклауның актуальлеге. Тел тарихы, матбугат сөйләме тарихына караган әдәбият. Ф.С.Хәкимҗан., Т.Х.Хәйретдинова. Татар тел белеме библиографиясе (1981? 1997).? Казан: Татар дәүләт гуманитар институты нәшрияты, 1988.?204 б. Бүген ?Библиография?дә ?История языка? дигән бүлек булуына игътибар итәргә. Монда иң күп теркәлгән галимнәрнең Марсел Әхмәтҗанов, Рифкать Әхметянов, Мирфатыйх Зәкиев, Әбрар Кәримуллин, Фәнүзә Нуриева, Вахит Хаков һ.б. ягъни боларның тел тарихы белгечләре буларак истә калдырырга, шул юнәлешле хезмәтләрен барларга. Менә берничәсе: Зәкиев М.З. Татар халкы теленең барлыкка килүе. Казан: Татар.кит.нәшр., 1977.? 208 б. Татарстан Республикасында тел сәясәте: Документлар һәм материаллар: 20?30 нчы еллар. Казан: Мәгариф, 1998.? 207 б. Хаков В.Х. Татар әдәби теле тарихы. Казан ун?ты нәшр., 1993.?335 б.

Тема 4. Матбугат сөйләме - бердәм мөстәкыйль сөйләм системасы. Тарихи күзәтү.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Татар лингвистикасында "тел - сөйләм" мәсьәләсен ачыклауның актуальлеге. Нәрсә ул тел, нәрсә ул сөйләм? "Татар сөйләме нигезләре" курсын искә төшерәбез. Татар психолингвистикасы һәм социолингвистикасы турында башлангыч мәгълүмат. Лингвистиканың функциональ тармагы буларак сөйләм. Тел стильләре һәм сөйләм төрләре турында гомуми төшенчә, аларны өйрәнүнең торышы (Х.Курбатов, В.Хаков, С.Ибраһимов, И.Бәширева, И.Низамов хезмәтләренә кыскача күзәтү). Бу юнәлештә чит ил белгечләренең хезмәтләре. Журналистик-публицистик стиль (сөйләм), аның тарихи формалашуы һәм үсеше, хәрәкәт итү закончалыклары, төп үзенчәлекләре (В.Виноградов, М.Кожина, В.Хаков һ.б. хезмәтләре); Журналистик-публицистик стиль (сөйләм) базасыннан файдаланучы сөйләм төрләре (матбугат, радио, телевидение, ораторлык, хөтбә-вәгазь, реклам, интернет һ.б). Аларның уртак һәм үзгә сыйфатлары. Фәнни өйрәнелү тарихы, дәрәҗәсе, проблемалары. Матбугат сөйләменең асылы: М+Ч (Мотивларга бәйле рәвештә тел һ.б.чаралар синтезы. Кыскача искә төшерү. Әдәбият. Чыганаклар: 19?20 йөз матбугатын иң күп укыган кешеләр кем дип беләсез. Мөхәммәт Мәһдиевнең үз авызыннан ишеткән булды: ике кешене атады: Рәфыйк абый Нәфыйговны һәм үзен. Чыннан да аның гасыр башы әдәбияты, мәдәнияте, мәгърифәтчеләре турында, мәдрәсәләр һ.б. барысы да матбугат байлыгы. Р.Наыйговныкы тагын да байрак. Шуннан соң Р.Нуруллина, Р.Мәрданов һәм үземне саный алам. Ибраһимов С.М. Газета теле: Студентларга кулланма.?Казан: Каазан ун-ты нәшр., 1971.? 52 б. (Бу кулланмада шул чорда төрле телләрдә матбугат сөйләме турында басылган язмалар исемлеге дәт бирелгән) Ишморатов. А.Р. Словарный состав большевистской газеты ?Урал?: Автореф. дис? канд. филол.наук.?Казань, 1954.?14 с. Аныкы ук. ?Урал? газетасының теле турында.? Сов. мәктәбе, 1957,�6, 38?42 б. Низамов И.М. Матбугатның тәэсирле сүзе: Газета лексикасы мәсьәләләре.? Казан: Тат.кит.нәшр., 1981.?144 б. Солганик Г.Я. Лексика газеты: Учебное пособие. М.:Высш. школа, 1982. Солганик Г.Я. О языке газеты: Учебное пособие. М.: Высш. школа., 1968. Хаков В.Х. Тел һәм стиль мәсьәләләре.?Казан: Казан ун-ты нәшр., 1961.?160 б. Хаков В.Х. Татар теле стилистикасына кереш.?Казан:Казан ун-ты нәшр., 1963.?168 б.

Тема 5. Бердәм сөйләм системасы буларак матбугат сөйләме. Фәнни-гамәли асылы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

"Газет теле" төшенчә-термины. Өйрәнелү тарихы, әдәбият. Татар әдәби теленең формалашуында, үсешендә һәм функцияләнүендә матбугатның әһәмияте, хәзерге шартлардагы урыны. Башка гаммәви чаралар сөйләменең формалашуына һюм үсешенә йогынтысы, тарихи әһәмияте. Аерым редакция һәм журналистларның матбугат сөйләмен, башка гаммәви чаралар сөйләмен камилләштерү тәҗрибәсен өйрәнү, гомумиләштерүнең тарихи барышы, фәнни хезмәтләр (диссертацияләр), бүгенге хәле. Безнең өлеш нидән гыйбарәт. Матбугат сөйләме төшенчәсен фәнни өйрәнүгә методик күрсәтмә-киңәшләр. Г.Костомаров, Г.Солганик, Ш.Рамазанов, С.Ибраһимов, В.Хаков, И.Низамов, В.Гарифуллин, И.Бәширова фикерләре. Матбугат сөйләме категориясен норматив-стилистик һәм функциональ-стилистик юнәлештә өйрәнүнең уңай һәм тискәре яклары. Матбугат сөйләменең төп хәсияти сыйфатлары: гаммәви аңлаешлылыгы, үтемлелеге; иҗтимагый характерда (әсаста) булуы; стандартлашу-калыплашуга тартылуы; микрообразлылык-телбизәклелеге һ.б. Матбугат сөйләмен мөстәкыйль бердәм система итеп формалаштыруда экстралингвистик факторларның роле. Бу процесста иҗтимагый иҗат эшчәнлеге төрләре буларак журналистиканың һәм публицистиканың кайбер үзенчәлекләренең (оперативлык, актуальлек, документальлек, публицичтлылык, сыгылмалылык, турфы мөрәҗәгать итү, директивалылык һ.б.), шулай ук газетның ?үзенчәлекле бер бөтен әсәр? буларак төп асыл сыйфатларының (периодик басылуы, ашыгып әзерләнүе, киң катлам (гаммәви) укучыларга адреслануы һ.б.) турыдан-туры катнашуы. Вакуров В.Н., Кохтев Н.Н., Солганик Г.Я. Стилистика газетных жанров:Учебн. пособие для вузов.? М.: Высш.школа, 1978. Костомаров В.Г. Русский язык на газетной полосе:Некоторые особенностти языка современной публицистики. ? М.:Изд.Моск. ун-та, 1971. Рамазанов Ш. Татар теле буенча очерклар.? Казан: Таткнигоиздат, 1954.

Тема 6. Сөйләм (өслүб) төрләре синтезы - матбугат сөйләменең мөһим үзенчәлеге

практическое занятие (2 часа(ов)):

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Стильләр (өслүбләр) синтезы - матбугат сөйләменең төп үзенчәлекләреннән берсе. Бу процессның фәлсәфи нигезе, экстралингвистик факторлары (газет ? ?миллионнар трибунасы? һәм оештыручы бер үзәк). Синтез процессының катлаулы, каршылыклы лингвистик күренеш булуы. Фукциональ сөйләм (өслүб) төрләренең матбугат сөйләме белән мөнәсәбәтенә кыскача фәнни-гамәли күзәтү. Фәнни, фәнни-популяр өслүбнең газетта мантыйкый эзлеклелеккә ирешүдә, терминнарны камилләштерүдә һ.б. әһәмияте; матур әдәбият өслүбе һәм матбугатның сүзлек составының баюы, микрообразлылык һ.б. мәсьәләләре; рәсми өслүб һәм газетта кыскалыкка, төгәллеккә ирешү мөмкинлекләре; җанлы сөйләм элементларының, диалектизмнарның газет сөйләмен төрләндерүдә һ.б. файдалану. Лексик, грамматик, синтаксик категорияләрнең бу сөйләмдә синтезлану закончалыклары. Язма (китаби) лексик берәмлекләр белән сөйләү катламы берәмлекләренең, кушма, катлаулы җөмләләр белән гади, инверсияле җөмләләр нисбәте; бу төр сөйләмгә образлы әдәбият, фәнни, рәсми, эпистоляр һ.б. өслүб төрләре синтаксисының тәэсире, әлегә җитәрлек файдаланылмаган мөмкинлекләр (поэтик синтаксис чаралары: антитеза, параллеллизм, кабатлау, риторик әйтем һ.б.). Синтезлау(лану)процессында лексик вариантлардан һәм синонимнардан файдалану юллары. Синтаксик синонимия мөмкинлекләре. Бу юнәлештәге типик кимчелекләр: синонимнар куллануда субъективизм, синтаксик синонимнар куллануда пассивлык. Башка төрки телләрдә һәм урыс телендә басыла торган матбугатта синтезлау(лану) процессы күренешләре, бу процессның уртак һәм үзгә яклары. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика.? М.: Изд.АН СССР,1963. Горохов В.М. Закономерности публицистического творчества. Пресса и публицистика.? М.: Мысль, 1975. Кожина М.Н. Стилистика русского языка. Учебное пособие.?М.: Просв.: 1977.

Тема 7. Матбугат сөйләмендә сүз

практическое занятие (2 часа(ов)):

Матбугат сөйләменен мөстәкыйль система итеп формалаштыруда лексиканың роле. Матбугатта лексик чаралар белән иҗади эш итү алымнары (яңа берәмлекләр ясау; гамәлдәгеләрен камилләштерү, үзгәртү; тәрҗемә эшчәнлеге һ.б.). Газет лексикасына гомуми классификация. Матбугат сөйләменең язма тел хәзинәсеннән файдалануы. Матбугат башкара торган бурыч, функцияләренә, газетның төренә (тибына) бәйле рәвештә аның лексикасының даими (стандарт) һәм вакытлы (экспрессив) лексик чаралар катламына бүленүе. Аларның үзара аерылгысыз бәйләнгән булуы, уртак чыганаклары, формалашу үзенчәлекләре. Бәширова И.Б. Татар әдәби теле. Семасиология.? Казан, 2010.?532 б. Низамов И.М. Ярдәмең берлән синең?: Фәнни публицистика.?Казан: ?Мәгариф?, 2008.?239 б. Сафиуллина Ф.С. Хәзерге татар әдәби теле. Лексикология. Югары уку йортлары студентлары өчен.?Казан: ?Хәтер?, 1999.?288 б.

Тема 8. Матбугат сөйләмендә даими (стандарт) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу юллары, куллану үзенчәлекләре

практическое занятие (1 часа(ов)):

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Даими лексик берәмлекләр формалашуның экстралингвистик факторлары, ул берәмлекләрне куллану закончалыклары, төп төрләре. 1. Документальлекне белдерүче конкрет-номинатив лексика. Кеше, объект, предмет, вакыйга атамалары, вакыт, урын, микъдарны белдерүче лексик чаралар. Аларның чыганаклары, матбугатның төренә (тибына) карап куллану үзенчәлекләре. 2. Матбугат сөйләмендә терминнар. Татар матбугатында аеруча актив кулланыла торган терминнарга классификация (иҗтимагый-сәяси, техник-иктыйсадый, авыл хуҗалыгы, нефть һәм автомобиль сәнәгате, мәгариф, спорт һ.б.). Тел базасына яңа терминнар җәлеп итүдә матбугатның роле. Тарихи (диахроник) планда һәм газет төренә карап терминнарның сан һәм сыйфат үзгәреше. Терминнарның һәм терминга тартым тезмәләрнең матбугатта формалашу һәм функцияләнү үзенчәлекләре. 3. Газетизмнар. Аларның сүз һәм сүзтезмә төрләре. Формалашу(лаштыру)да һәм куллануда экстралингвистик факторларның роле. Төп һәс ясалма газетизмнар. Ясалу юллары: грамматик чаралар белән лексик-семантик ысуллар белән. Туган телне иҗтимагый-сәяси характердагы күчерелмә мәгънә (троп) төсмерле лексик берәмлеклләр белән баетуда газет сөйләме тоткан урын. Ныгыган тезмәләрне формалаштыру һәм актив куллану ? матбугат сөйләме үзенчәлекләреннән берсе. Тезмәләрнең ясалу һәм берегү закончалыклары. Терминлашкан һәм терминга тартым сүзформалар (тезмәләр). Фразеологизм (телбизәк) тезмәләр, газетның үз фразеологизмы, профессионализнары. Тезмәләрнең конъюнктур үзгәреше. Фраземалар, аларның структур һәм семантик үзенчәлекләре. Матбугат фраземаларының (конструкцияләренең) күпбуынлылыгы. Ныгыган тезмәләрдә сүз бәйләнеше мәсьәләсе. Термин һәм фразеологи характерындагы тезмәләр формалашуның синтаксик алымнары. Синтаксие стандартлар һәм штамп-калыплар. Фасеев Ф.С. Татар телендә терминология нигезләре.? Казан: Тат.кит.нәшр., 1964.? Юсупов Р.А. Лексико-фразеологические средства русского-татарского языков. Казань: Татарское кн. иэд-во, 1980.?

Тема 9. Матбугат сөйләмендә вакытлы (экспрессив) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу, куллану алымнары

практическое занятие (1 часа(ов)):

Вакытлы (экспрессив) лексик чараларның төп чыганаклары: 1. Гомумтел өслүб (стиль) ресурслары. а) тел бизәкләү чаралары (чагыштыру, метафора, метонимия, синекдоха һ.б.), аларның матбугатта кулланулы, үзгәртеү үзенчәлекләре. ?Микрообраз? төшенчәсе. Журналистик-публицистик сөйләмдә тел чараларының иҗтимагый-бәяләүле характерда булуы; ә)фразеологизмнар (телбизәкләр), аларның матбугатта функцияләнү, үзгәртелү үзенчәлекәре. Газет фразеологизмы. Фразеологик әйтелмәләрнең калуплануы. Штамп проблемасы; б) синонимнар, аларның чыганагы, матбугатта куллану үзенчәлеге, ясалу юллары. Контекстуаль синонимнар. 2. Вакытлы лексик чаралар чыганагы буларак телнең башка өслүб (стиль) ресурслары. Телнең бүтән функциональ өслүб (стиль)ләренә (образлы, рәсми-документаль, фәнни, эпистоляр һ.б.) хас лексик берәмлекләрнең, шулай ук неологизм, архаизм, поэтизм, канцеляризм, диалектизм, профессионализм кебек лексик категорияләрнең матбугатның сүз байлыгын арттыруда әһәмияте, аларның бу сөйләм кысаларында хәрәкәт итү закончалыклары. Төрле катлам авторларның лексика өлкәсендәге шәхси иҗади активлыгын көчәйтүнең әһәмияте һәм аның юллары. Баш исемнәрнең тәэсирле, игътибарны тартырлык итүдә һәм төрләндерүдә экспрессив берәмлекләр һәм телнең башка мөмкинлекләре. Матбугатта кулланган уңай тәҗрибә һәм әлегә юл куелган кимчелекләр (тартымлы исем, сыйфатлы исем тезмәләрнең һ.б.) урынсызлыгы, артыклыгы). Даими һәм вакытлы лексик берәмлекләрнең нисбәте. Аның жанр төренә һәм контекстка бәйлелеге. Бәширова И.Б. Сүз белән сурәт ясау: Әдәбият укытучысына ярдәмгә.?Казан: Тат.кит.нәшр., 1974.?175 б. Исәнбәт Н.С. Татар теленең фразеологик сүзлеге. Ике томда.?Казан: Тат.кит.нәшр., 1989. 1 т.?495 б: 2т.?366 б. Поварисов С.Ш. Сүз ? сәнгать илаһияте. Уку-укыту әсбабы. Уфа: РНУБашДУ, 2011.?384 б. Хаков В.Х. Стилистика һәм сүз сәнгате. Казан: Тат.кит.нәшр., 1980.? 160 б.

Тема 10. Матбугат сөйләменең фонетик, морфологик һәм синтаксик үзенчәлекләре, фәнни-гамәли нигезләре

практическое занятие (2 часа(ов)):

Татар матбугат сөйләменең фонетик нигездә (әйтелгәнчә язу) корылуы. Фонетика, фонология, орфоэпия фәннәре һәм матбугат сөйләме. Фонема һәм аның сөйләм төренә карап куллану үзенчәлеге. Радио. телевидение, интернет сөйләмендә тавыш (аваз) белән бәйле закончалыклар, хәл ителмәгән мәсьәләләр. Интонация, пауза, басым һ.б. төшенчәләрнең фәнни-гамәли әһәмияте. Морфеманың мәгънә белдерү үзенчәлекләре. Иҗекнең фәнни-гамәли закончалыклары. Иҗек синонимиясенең гамәли әһәмияте. Морфология һәм морфонология казанышлары? матбугат сөйләмендә. Орфоэпия һәм орфография кагыйдәләре нигә искерә? Матбугат сөйләмендә текст төзелеше нәзәриясенең әһәмияте. Синтаксис стильләргә, жанрларга мөнәсәбәттә урта мәктәптә һәм югары уку йортында ни дәрәҗәдә өйрәнелә. Сүзтезмә, җөмлә һәм текст синтаксисларын аерым-аерым өйрәнүнең зарурлыгы. Синтаксик бөтен (микротекст), фраза (макротекст), абзац, текст (бөтен материал), җыелма (подборка), бит, сәхифә, газетның махсус бер саны, газет үзе (төпләмәсе), зур контекст төшенчәсе һәм асылы ? менә шушы төрле пландагы композицион конструкция- контекстларда синтаксик закончалыкларның гамәли яшәве. Уңай һәм тискәре (инверция, парцелляция һ.б,) конструция формаларын куллану үзенчәлеге. Контекстны формалаштыруда экстралингвистик һәм лингвистик факторларның аерылгысыз бәйләнеше. Синтаксик стилистика. Өйрәнелү һәм кулланылу мөмкинлекәре. Шәхси иҗат үрнәкләре. Алпаров Г.Х. Сайланма хезмәтләр.Фонетика, графика, орфография, грамматика мәсьәләләре.? Казан: ?Мәгариф?,2008.?287. Ибраһимов.С.М. Татар телендә синтаксик синонимнар.?Казан: Казан ун-ты нәшр., 1976.? Сафиуллина Ф.С. Синтаксис татарской разговорной речи.?Казань: Изд.Казанского ун-та, 1978.? Хангилдин В.Н. Татар теле культурасының кайбер мәсьәләләре. Казан: Тат.кт.нәшр., 1976.?96 б.

Тема 11. Матбугат сөйләменең жанрга бәйле үзенчәлекләре

практическое занятие (2 часа(ов)):

Матбугат сөйләменең газетта кулланыла торган жанрлар сөйләме суммасы булуы (В.Виноградов, Г.Солганик һ.б. хезмәтләре). Жанрларның тел аерымлыклары барлыкка килүнең нигезләре, экстралингвистика факторлары. Матбугат үти торган функция, бурычларга карап, хәбәри (информацион), тәэсир итү (агитацион-пропагандистик һәм сәнгати-образлы) максатларында лексик һәм синтаксик чараларны үзенчәлекле куллану алымнары. Эндәш, сорау, тойгылы җөмләләр, аларның катлаулы формаларыфннан файдалану осталыгы. Актив һәм пассив конструкцияләр. Төп фикерне аерып күрсәтү юллары: кабатлау, градация, парлы сүзләр, алмашлыкларны һәм кисәкчәләрне кабатлау, аерымланган кисәкләр һәм җөмләләр. Хәбәри жанрларның тел-өслүб үзенчәлекләре. Хәбәр жанлары төрләре (хәбәр-хроника, аңлатмалы (киңәйтелгән) хәбәр, хат-хәбәр, интервью, репортаж, хисап, рәсем асты һ.б.) аларның бурыч һәм функцияләренә , экстралингвистик факторларына карап, телнең һәм морфологик, һәм синтаксик чараларын куллану закончалыклары; даими лексик берәмлекләрнең, терминлашкан тезмәләрнең, гадиләшкән синтаксик чараларның өстенлек алуы. Аналитик жанрларның тел-өслүб үзенчәлекләре. Жанр, тема, авторлар төрлелеге ? матбугат сөйләмен җанландыру, баетуның җитди чарасы. Аналитик жанрларның төрләре (мөхбирнамә, башмәкалә, төрле типтагы мәкаләләр, рецензия, күзәтү һ.б.), аларның хәбәр жанрларыннан аермасы, вакыт, урын, темага карап, төрле композицион форма алулары. Бурыч, функцияләренә, экстралингвистик фыакторларына карап аналитик жанларның һәркайсының тел чараларын куллану закончалыклары: вакытлы лексик берәмлекләрне өстенлекле кулану ихтыяҗы, гади җөмлә белән кушма, катлаулы җөмлә нисбәте. Синтаксик берәмлекләрне гадиләштерү тенденциясенең тискәре яклары; жанр төрләрен башлау һәм төгәлләү алымнары, бу юнәлештә иҗат мөмкинлекләре. Әдәби-публицистик жанрларның тел-өслүби үзенчәлекләре. Публицистик мәкалә. тасвирнамә. парча, тирик жанрлар (мәзәк, фельетон, памфлет) һ.б. сәнгати-публицистик жанрларның әәби әсәр булрак гомуми һәм аерым үзенчәлекләре, тел чараларын куллану закончалыклары: вакытлы (экспрессив) лексик берәмлекләрнең, телбизәкләрнең өстенлекле кулланылуы, синтаксик чараларның аеруча төрлелеге, туры һәм кыен сөйләмнәрдән һ.б. файдалану мөмкинлекләре. Бу типтагы жанрларда образлылык һәм микрообразлылык мәсьәләсе, жанрларның телен һәм стилен төрләндерүдә аларның тоткан урыны. Матбугат сөйләме төрләрендә (радио, телевидение, интернет һ.б.) пара-экстралингвистик чараларның төрлечә кулланылуы.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
6.	Тема 6. Сөйләм (өслүб) төрләре синтезы - матбугат сөйләменең мөһим үзенчәлеге	1	5	подготовка к реферату	54	реферат
	Итого				54	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Встреча с представителями СМИ.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Кереш тема

Тема 2. Матбугат тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.

Тема 3. Матбугат сөйләме тарихы төшенчәсенә гомуми аңлатма.

Тема 4. Матбугат сөйләме - бердәм мөстәкыйль сөйләм системасы. Тарихи күзәтү.

Тема 5. Бердәм сөйләм системасы буларак матбугат сөйләме. Фәнни-гамәли асылы.

Тема 6. Сөйләм (өслүб) төрләре синтезы - матбугат сөйләменең мөһим үзенчәлеге

реферат , примерные темы:

"Журналистның төп коралы - сүз" темасына реферат языла, аудитория каршында яклана, төркемдәге студент тарафыннан бәяләнә, сораулар бирелә, фикерләшү алып барыла. Матбугатка бастыру өчен әзерләнелә.

Тема 7. Матбугат сөйләмендә сүз

Тема 8. Матбугат сөйләмендә даими (стандарт) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу юллары, куллану үзенчәлекләре

Тема 9. Матбугат сөйләмендә вакытлы (экспрессив) берәмлекләр, аларның чыганаклары, ясалу, куллану алымнары

Тема 10. Матбугат сөйләменең фонетик, морфологик һәм синтаксик үзенчәлекләре, фәнни-гамәли нигезләре

Тема 11. Матбугат сөйләменең жанрга бәйле үзенчәлекләре

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

Зачёт сораулары:

1. Тарих нәрсәгә өйрәтә? Бүгенге проблемалар тарихта ничек яктыртылган булган?
2. Ризаэтдин Фәхретдин һәм матбугат. "Шура" журналының тел сәясәте һәм гамәлияте.
3. Фатыйх Кәриминең матбугат сөйләме үсешендә тоткан урыны. "Шура" журналы эшчәнлегенә бәйләп.
4. Г.Тукай татар әдәби телен камилләштерүчеләрнең берсе. Матбугаттагы башлангычлары.
5. Фатыйх Әмирхан: матбугатның халыкчанлыгын, үтемлелеген үстерүдә нәзари һәм гамәли хезмәте.
6. Галиәсгар Камалның "Азат", "Азат халык" газетлары телен баетуда иҗади хезмәте.
7. "Нур" газетының чын татарча булуында авторларының урыны.

8. "Урал" газеты сөйләменә яңача караш. Р.Нуруллина фикерен үстереп.
9. "Тәрҗеман" сөйләменә лингвистик анализ. И.Гаспралы һәм татар матбугаты сөйләме.
10. Гаяз Исхакыйның матбугат сөйләмен камилләштерүдәге урыны.
11. Гаяз Исхакый редакцияләгән газетларның тел сәясәте.
12. Бүгенге гаммәви чараларда татар теле ни дәрәҗәдә файдаланыла?
13. Гаммәви аралашу төрләрендә (матбугат, радио, телевидение, интернет һ.б) тел чараларының синтезы мәсьәләсе. (һәркайсында аерым-аерым күзәтү, анализ).
14. Бүгенге гаммәви аралашу чараларының тел куллану проблемалары:
14) радио,
15) телевидение,
16) реклам,
17 интернет,
15) Яшьләрнең (студентларның) көнкүреш сөйләменә матбугат сөйләме тәэсире, уңай һәм тискәре яклары.
16) Алынмалар исәбенә тел байыймы? Бу юнәлештә матбугат сөйләменә күзәтү.
17) Татар теле үсешендә тәрҗемәнең роле. Матбугат сөйләме йогынтысы.
(Үзегез нинди темалар тәкъдим итәсез?

7.1. Основная литература:

1. Надибаидзе О.Ш. Речевая компетенция говорящего : учеб. Пособие. - М.: Флинта, 2012. - 98 с. // http://znanium.com/bookread.php?book=456285
2. Иссерс О.С. Речевое воздействие: учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности "Связи с общественностью". - М.: Флинта, 2009. - 115 с. // http://znanium.com/bookread.php?book=410067
3. Копнина Г.А. Речевое манипулирование : учеб. пособие . - М.: Флинта, 2012. - 171 с. // http://znanium.com/bookread.php?book=455327

7.2. Дополнительная литература:

1. Актуальные проблемы русской речевой культуры и теории текста. - Томск: [Изд-во Томского государственного педагогического университета], 2009. - 173 с.
2. Низамов И.М. Риторика. Югары уку йортлары өчен дәреслек. Казан: Казан ун-т нәшр., 2005, 178 б.
3. Низамов И.М. Нәфис сүз осталыгы. Уку әсбабы. Казан, 2013.
4. Солганик Г. Я. Стилистика современного русского языка и культура речи. - М.: Академия, 2008. - 251 с.

7.3. Интернет-ресурсы:

Азатлык радиосы сайты - http://www.azatlyk.org/
Белем - www.belem.ru
Кызыл тан газетасы сайты - http://kiziltan.ru
Матбугат.ру сайты - www.matbugat.ru
Татар заманы - http://www.tatartime.com/

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Язык и стиль средств массовой информации" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB,audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудованием имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, УМК, монографии, автореферубаты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Аудитория, оснащенная компьютерами и каналами связи (телефоном, факсом, выходом в Интернет); доступ к оперативным сводкам информационных агентств

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 031300.68 "Журналистика" и магистерской программе Татарская общественно-политическая журналистика .

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Автор(ы):
Фаттахов И.Ф. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Зайни Р.Л. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ